

ИЗГУБЉЕНА ЗАРАДА КАО ОСНОВА ЗА ИЗРАЧУНАВАЊЕ РЕНТЕ

Основа за израчунавање ренте је она зарада коју би оштећено лице остваривало у моменту доношење судске одлуке да је било способно за рад; ова зарада као вид штете утврђује се на бази чињеница које су познате у моменту доношења судске одлуке.

Из образложења: У чињеничном стању је утврђено да је тужилац искључивом кривицом осигураника тужене, претрпео телесне повреде у саобраћајној незгоди, услед којих је његова радна способност трајно умањена за 80%. Пре повреде, тужилац је са својим сином обављао послове у обради свог пољопривредног земљишта и пружао услуге пољопривредном механизацијом 3. лицима. Првостепеном пресудом делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца, те је тужени обавезан да му убудуће на име ренте плаћа месечни износ од 58.929,90 дин док за то постоје законски услови. Међутим, другостепени суд је у том делу одлуке преиначио првостепену пресуду и тужбени захтев тужиоца одбио наводећи да се у смислу члана 188 ЗОО, рентом накнађује материјална штета која ће се реализовати у будућности. Као поверилац ренте појављује се у случају из члана 195 став 2 ЗОО лице које је потпуно или делимично неспособно за рад, с тим да се висина новчане ренте одређује тако што се утврди висина једног периодичног obroка, па се утврђени износ, периодично исплађује, чиме се накнађује материјална штета која ће се реализовати у будућности. Под изгубљеном зарадом у моменту доношења судске одлуке па за убудуће (што представља основу за израчунавање висине ренте) сматра се зарада коју би оштећено лице остварило у том моменту, с обзиром на све околности, да није постало потпуно или делимично неспособно за рад. Ова зарада као вид штете утврђује се на бази чињеница које су познате у моменту доношења судске одлуке и она се утврђује на основу зараде коју би лице делимично неспособно за рад, какав је тужилац, остварило у том моменту да је било способно за рад, а коју због утврђене неспособности није остварило. У склопу реченог следи да се накнада штете у виду новчане ренте може досудити само за штету која постоји у моменту доношења судске одлуке па убудуће, а не и за раније претрпљену штету. Полазећи од утврђења да је тужилац у време штетног догађаја имао 66 година, а у време досуде накнаде у облику ренте 72 године, те при том ценећи да је тужилац још најмање 5 година могао обављати послове у пољопривреди и сточарству да се није десио штетни догађај који је узроковао умањење његове радне способности, другостепени суд је нашао да није правилан став првостепеног суда, те је у том делу преиначио првостепену пресуду и одбио захтев тужиоца за досуду ренте. Наиме, тужилац и да се није десио штетни догађај, са 72 године, колико има у моменту одлуке о потраживаној ренти, не би могао остваривати зараду радом у пољопривреди и сточарству, чија висина представља полазишну основу за досуду ренте, па стога по том основу не трпи штету.

(пресуда Основног суда у Сомбору П 223/2010 од 31.05.2011. год. и пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 4627/2011)